

Guia docent

Identificació de l'assignatura

Assignatura / Grup	11135 - Investigació Crítica en Salut: Pràctiques, Polítiques i Ciutadania / 1
Titulació	Màster Universitari d'Investigació en Salut i Qualitat de Vida
Crèdits	3
Període d'impartició	Segon semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx / Edifici
Margalida Miró Bonet <i>Responsable</i> mmiro@uib.es	10:30	11:30	Dilluns	02/09/2019	17/02/2020	C-201. Guillem Cifre de Colonya
	17:00	18:00	Dilluns	02/09/2019	17/02/2020	C201. Guillem Cifre de Colonya.* Es prega concertar tutoria prèviament
	17:00	18:00	Dimecres	17/02/2020	31/07/2020	C201. Guillem Cifre de Colonya
	10:30	11:30	Dilluns	09/09/2019	09/02/2020	Beatriu de Pinós Despatx 25. Telèfon 971259944
Cristina Moreno Mulet cristina.moreno@uib.es	16:00	17:00	Dilluns	09/09/2019	09/02/2020	Beatriu de Pinós Despatx 25. Telèfon 971259944
	10:30	11:30	Dimarts	10/02/2020	31/07/2020	Beatriu de Pinós Despatx 25. Telèfon 971259944
	17:00	18:00	Dimarts	10/02/2020	31/07/2020	Beatriu de Pinós Despatx 25. Telèfon 971259944
	10:30	11:30	Dimarts	10/02/2020	31/07/2020	Beatriu de Pinós Despatx 25. Telèfon 971259944

Contextualització

Guia docent

Aquesta assignatura és presentada com optativa dins el mòdul complementari. Aquesta matèria pretén profunditzar, des d'un anàlisi crític les polítiques i les pràctiques en salut. Es presentaran i discutiran mitjançant exemples de recerques diferents perspectives crítiques que permeten explorar i comprendre experiències en salut en els diferents contextos socials.

Des de la perspectiva crítica es denuncien els pressuposts, suposicions o judicis que permeten desnaturalitzar i qüestionar construccions socials que creen desigualtats en la salut que són injustes. Alguns conceptes claus sobre els quals es reflexionarà seran el significat actual del dret a la salut, equitat, desigualtat, gènere, identitat, poder, participació i ciutadania, situant-los en l'actual context social en el qual molts d'ells es veuen compromesos i en clara regressió, especialment en el context europeu.

Requisits

Essencials

Títol de Grau.

Recomanables

Que l'estudiant tingui esperit reflexiu i disposició a la lectura crítica i al debat utilitzant fonts teòriques i documentals.

Competències

Específiques

- * CE2. Capacitat per analitzar críticament la realitat (polítiques, cultures, problemes i recursos) dels diferents contextos de la salut i la qualitat de vida.
- * CE3. Capacitat per analitzar críticament diferents paradigmes i elaborar un discurs teòric sobre els tèmics de recerca en salut i qualitat de vida.
- * CE4. Capacitat per formular problemes de recerca, seleccionar l'opció metodològica (qualitativa i/o quantitativa) i les tècniques d'intervenció més adequades davant un problema de salut i qualitat de vida.

Genèriques

- * CG1. Capacitat per realitzar reflexions i raonaments crítics, analitzar la informació científica i sintetitzar-la.

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el màster a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/master/comp_basiques/

Continguts

S'espera que els continguts d'aquesta matèria facilitin la consecució dels resultats d'aprenentatge següents:

Guia docent

- * Descriure com els diferents corrents de la teoria crítica relacionen els fenòmens socials, amb les pràctiques i les polítiques en salut.
- * Identificar els conceptes clau desenvolupats per les ciències socials rellevants per als estudis crítics en salut.
- * Relacionar des de les teories crítiques diferents qüestions de recerca en salut.
- * Demostrar habilitats orals i escrites per abordar les qüestions socials en la recerca en salut que permetin avançar en la coherència epistemològica de la recerca.

Continguts temàtics

Tema 1. La recerca crítica en salut

- * Introducció al paradigma crític-social, corrents teòriques i autors/es rellevants
- * Conceptes clau socials rellevants per als estudis crítics en salut

Tema 2. Investigació crítica aplicada

- * Gènere, generació, immigració, polítiques socials i accés als serveis de salut
- * Disciplines i professions: relacions de poder interprofessional, amb pacients i famílies
- * Implicacions i aplicacions de les teories crítiques per a la recerca en salut

Metodologia docent

Durant el desenvolupament del curs es realitzaran dins les classes teòriques, lectures i grups de discussió. El procés d'aprenentatge tindrà lloc tant dins com fora de l'aula. S'espera que l'estudiant acudeixi a l'aula amb una actitud participativa per discutir, reflexionar i contribuir en el desenvolupament dels continguts. En el transcurs de les classes, el professorat farà preguntes obertes, amb la finalitat de promoure el procés de reflexió i raonament de l'estudiant.

Amb l'objectiu d'afavorir el treball autònom, l'assignatura forma part del projecte Campus Extens, dedicat a l'ensenyament flexible, que incorpora l'ús de la telemàtica a l'ensenyament universitari. L'estudiant tindrà a la seva disposició eines de comunicació, calendari de notícies d'interès, documents electrònics i enllaços útils per a l'adquisició de coneixements i la realització dels informes o treballs de l'assignatura.

Volum de treball

A l'inici del semestre estarà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la Plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà, almanco les dates on es realitzaran proves d'avaluació continuada (Exposició i defensa d'articles).

Activitats de treball presencial (0,72 crèdits, 18 hores)

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Exposició i defensa oral	Grup gran (G)	L'estudiant defensarà públicament el comentari crític d'un article relacionat amb els diferents conceptes claus tractats a classe.	3
Classes teòriques	Exposició de continguts	Grup gran (G)	Mitjançant el mètode expositiu, el professorat establirà els fonaments teòrics, així com el mètode de treball aconsellable i el material didàctic que l'estudiant haurà d'utilitzar per preparar de forma autònoma els continguts.	12
Seminaris i tallers	Seminari sobre implicacions i	Grup mitjà (M)	Mitjançant metodologies participatives es treballarà l'aplicació de les Teories Crítiques Socials als projectes de	3

3 / 6

Data de publicació: 03/07/2019

Abans d'imprimir aquest document, pensau bé si és necessari fer-ho. El medi ambient és cosa de tothom.

©2019 Universitat de les Illes Balears. Cra. de Valldemossa, km 7.5. Palma (Illes Balears). Tel.: +34 - 971 17 30 00. E-07122. CIF: Q0718001A

Guia docent

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
	aplicacions de les teories crítiques socials a la recerca		recerca qualitativa, relatiu als objectius, disseny, anàlisi i discussió, així com les seves implicacions per a la recerca.	

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Aula digital.

Activitats de treball no presencial (2,28 crèdits, 57 hores)

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Lliurament d'un comentari crític	L'estudiant lliurarà per escrit el comentari crític d'un article relacionat amb el seu fenomen d'interès des d'una perspectiva crítica.	20
Estudi i treball autònom individual	Preparació de les unitats temàtiques i lectures crítiques	Preparació de cada unitat temàtica amb les seves lectures obligatòries o complementàries. S'hi inclou, la preparació de la lectura crítica de l'article proposat.	37

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

Frau en elements d'avaluació

D'acord amb l'article 33 del Reglament acadèmic, "amb independència del procediment disciplinari que es pugui seguir contra l'estudiant infractor, la realització demostradorament fraudulenta d'algun dels elements d'avaluació inclosos en guies docents de les assignatures comportarà, a criteri del professor, una menysvaloració en la seva qualificació que pot suposar la qualificació de «suspens 0» a l'avaluació anual de l'assignatura".

Exposició i defensa oral

Modalitat	Classes teòriques
Tècnica	Proves orals (no recuperable)
Descripció	L'estudiant defensarà públicament el comentari crític d'un article relacionat amb els diferents conceptes claus tractats a classe.
Criteris d'avaluació	L'estudiant exposarà i defensarà el comentari crític d'un article relacionat amb els diferents conceptes claus tractats a classe. Es tindran en compte criteris de capacitat de síntesi, desenvolupament de la informació rellevant, i la capacitat d'analitzar críticament els conceptes claus.

Guia docent

Els criteris d'avaluació seran publicats a l'aula digital de l'assignatura.

Percentatge de la qualificació final: 30% amb qualificació mínima 5

Exposició de continguts

Modalitat	Classes teòriques
Tècnica	Altres procediments (no recuperable)
Descripció	Mitjançant el mètode expositiu, el professorat establirà els fonaments teòrics, així com el mètode de treball aconsellable i el material didàctic que l'estudiant haurà d'utilitzar per preparar de forma autònoma els continguts.
Criteris d'avaluació	Per tal generar major debat i reflexió sobre les temàtiques tractades a l'assignatura es tindrà en compte l'assistència i participació de l'estudiant durant les classes teòriques.

Percentatge de la qualificació final: 10%

Seminari sobre implicacions i aplicacions de les teories crítiques socials a la recerca

Modalitat	Seminaris i tallers
Tècnica	Altres procediments (no recuperable)
Descripció	Mitjançant metodologies participatives es treballarà l'aplicació de les Teories Crítiques Socials als projectes de recerca qualitativa, relatius als objectius, disseny, anàlisi i discussió, així com les seves implicacions per a la recerca.
Criteris d'avaluació	S'avaluarà l'assistència i participació dels estudiants a les activitats proposades.

Percentatge de la qualificació final: 15%

Lliurament d'un comentari crític

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Treballs i projectes (recuperable)
Descripció	L'estudiant lliurarà per escrit el comentari crític d'un article relacionat amb el seu fenomen d'interès des d'una perspectiva crítica.
Criteris d'avaluació	Els criteris d'avaluació seran publicats a l'aula digital de l'assignatura. També es publicarà el termini de lliurament del comentari crític escrit.

Percentatge de la qualificació final: 45% amb qualificació mínima 5

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Bibliografia bàsica

- * Benach, J., Muntaner, C. Aprender a mirar la salud. Cómo la desigual social daña nuestra salud. Barcelona: El Viejo Topo, 2005.
- * Cheek, J. Postmodern and poststructural approaches to nursing research. Thousand Oaks: Sage, 2000.
- * Denzin, N.K., Lincoln, Y.S. (Ed). Handbook of qualitative research (4aEd). Thousand Oaks: Sage, 2011.
- * Mercado, J., Gastaldo, D., Calderón, C. Paradigmas y diseños de la investigación cualitativa en salud. Una antología iberoamericana. Guadalajara, Jalisco, México: Universidad de Guadalajara, 2002.

Guia docent

- * Steinberg, SR., Cannella, GS. Critical Qualitative Research Reader. New York, Peter Lang Publishing Inc, 2012.

Bibliografia complementària

Tema 1

- * Crossley, N. Key concepts in Critical Social Theory. Thousand Oaks: Sage 2005 (pp.23-28, 60-64, 144-147, 213-227).
- * Petersen, A. et al. Poststructuralism, Citizenship and Social Policy. New York: Routledge, 1999, pp. 1-25.
- * Sayer, A. Who's Afraid of Critical Social Science? Current Sociology 2009, 57(6): 767-786.

Tema 2

- * Carrera, I. Feminismo y posolonialismo: estrategias de subversión. Universidad de Oviedo. 2011. http://www.bivipas.info:8080/bitstream/10720/466/1/D-352-Carrera_Isabel-276.pdf
- * Foucault, M. The history of sexuality – an introduction (Part 5 – right to death and power over life). London: Penguin Books 1990 [1976].
- * González, NM. La disolución de la categoría de identidad: la aproximación deconstructiva del pensamiento de nancy fraser. Civilizar. Ciencias Sociales y Humanas 2010, 10(18): 65-74.
- * Rose, N. Authority and the Genealogy of Subjectivity. En: Heelas P, Lash S, Morris P. Detraditionalization. Cambridge: Blackwell Publishers 1996 (pp.294-327).
- * Rose, N. Inventing our selves. Psychology, Power and Personhood. Cambridge: Cambridge University Press, 1998, pp.22-40

Altres recursos

- * Centre for Critical Qualitative Health Research (CCQHR), University of Toronto: <http://www.ccqhr.utoronto.ca/maximize-quality-qualitative-health-research-workshop-series-background-videos>
- * International Institute for Qualitative Methodology: <http://www.uofaweb.ualberta.ca/iiqm/index.cfm>
- * Red de Investigación Cualitativa en Salud (REDICS) <http://www.isciii.es/ISCIII/es>
- * International Institute for Qualitative Methodology (IIQM) www.ualberta.ca/~iiqm/
- * CERQ: Cátedra de Investigación Cualitativa, Universidad Autónoma de Barcelona. Fundació Dr Robert <http://www.cerq.cat/>
- * Web-repositorio de recursos para la investigación: <http://www.restore.ac.uk/>
- * Investigación-Acción: “Action Research Resources” <http://www.scu.edu.au/schools/gcm/ar/arhome.html>
- * Investigación-Acción Participativa: Peter Reason; <http://www.peterreason.eu/>
- * Forum: Qualitative Social Research; <http://www.qualitative-research.net/index.php/fqs/>

